

Nr 145.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1948/49 till riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap m. m.

(2:a avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under tolfte huvudtiteln, punkterna 3—5, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ärendet, till Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap: Avlöningar, Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap: Omkostnader samt Omkostnader för statlig lagerhållning för budgetåret 1948/49 beräkna förslagsanslag av respektive 638 600 kronor, 150 000 kronor och 1 000 000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 100, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över folkhushållningsärenden för den 6 februari 1948, föreslagit riksdagen att

I. godkänna av chefen för folkhushållningsdepartementet angivna riktlinjer för riksnämndens för ekonomisk försvarsberedskap uppgifter, befogenheter och organisation;

II. fastställa av departementschefen angiven personalförteckning för riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap;

III. godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49;

IV. under tolfte huvudtiteln för budgetåret 1948/49 anvisa dels till Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap: Avlöningar ett förslagsanslag av 621 300 kronor,

dels till Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap: Omkostnader ett förslagsanslag av 150 000 kronor,

dels ock till Omkostnader för statlig lagerhållning ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor;

V. medgiva, att för finansieringen av riksnämndens för ekonomisk försvarsberedskap inköps- och lagringsverksamhet må per den 30 juni 1948 bildas en ny kapitalfond, benämnd statens reservförrådsfond, och att till denna fond må överföras statens reservförrådsnämnds tillgångar;

VI. medgiva, att den rörliga kredit, som jämlikt beslut av 1946 års riksdag upplagts i riksgäldskontoret för finansiering av statens reservförrådsnämnds inköps- och försäljningsverksamhet, må överföras på riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap samt att riksnämnden må, efter beslut

av Kungl. Maj:t, disponera denna kredit intill ett belopp av 100 000 000 kronor;

VII. bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela föreskrift, att av departementschefen angivna förluster å reservförrådsnämndens verksamhet å tillhoppa omkring 7 222 000 kronor skola täckas ur förefintligt överskott å verksamheten i övrigt.

Inledning.

Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap inrättades enligt beslut av riksdagen hösten 1946 som ett centralorgan för den ekonomiska försvarsberedskapen (propositionen nr 339, riksdagens skrivelse nr 511). Med hänsyn till att de uppgifter och befogenheter, som skulle tillkomma ett dylikt centralorgan, ansågos böra närmare utredas, erhöll nämnden en provisorisk organisation med uppgift, bland annat, att överväga och till Kungl. Maj:t inkomma med förslag angående nämndens framtida organisation. Riksnämnden har nu i anledning av nämnda uppdrag med skrivelse den 20 oktober 1947 avgivit utlåtande angående ordnandet av den ekonomiska försvarsberedskapen m. m. Detta utlåtande har lagts till grund för propositionen nr 100, i vilken inledningsvis givits följande sammanfattning av propositionens huvudsakliga innehåll.

1. Enligt den för riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap gällande provisoriska instruktionen är nämnden under Kungl. Maj:t centralorgan för den ekonomiska försvarsberedskapen. Nämnden har i denna sin egenkap att leda, övervaka och samordna landets försvarsförberedelser på det ekonomiska området. För att riksnämnden skall kunna fullgöra dessa betydelsefulla uppgifter, torde dess organisation nu böra utbyggas och dess uppgifter och befogenheter mera definitivt angivas.

2. I syfte att undvika dubbelarbete och samtidigt främja en önskvärd rörlighet i beredskapsarbetet på det ekonomiska området torde hithörande arbetsuppgifter i möjligaste mån böra under riksnämndens ledning handhavas av de myndigheter, som syssla med motsvarande fredsproblem. Härvid torde vissa myndigheter, exempelvis arbetsmarknadsstyrelsen, kommunikationsverken, den föreslagna sjukvårdsberedskapsnämnden samt den blivande jordbruksnämnden (och i avvaktan på dennas inrättande livsmedelskommissionen) böra under riksnämndens allmänna tillsyn ansvara för beredskapsarbetet inom vissa delområden. Andra myndigheter torde böra lämna riksnämnden biträde vid utformningen av beredskapen inom deras områden. På de delområden, där lämpliga beredskapsorgan ej finnas, torde riksnämnden själv böra taga hand om detaljplaneringen av försvarsberedskapen. Det föreslås, att riksnämnden från och med den 1 juli 1948 skall övertaga de beredskapsuppgifter, som åvila krisorganen, dock med undantag för livsmedelskommissionen, samt att reservförrådsnämnden från samma dag skall uppgå i riksnämnden.

3. Riksnämnden föreslås organiserad på tre avdelningar, nämligen en allmän avdelning, en särskild planeringsavdelning och en affärsavdelning.

4. Finansieringen av nämndens inköps- och lagringsverksamhet föreslås ordnad på så sätt, att en särskild kapitalfond, benämnd statens reservförrådsfond, inrättas per den 30 juni 1948. Till denna fond överförs reservförrådsnämndens tillgångar. Det förutsättes, att reservförrådsnämndens kredit i riksgäldskontoret kvarstår men att densamma icke får tagas i anspråk annat än efter beslut av Kungl. Maj:t.

5. Det föreslås, att riksdagen måtte medgiva, att vissa i statens reservförrådsnämnds verksamhet uppkomna förluster få täckas genom ianspråktagande av erforderligt belopp av nämndens överskott.

Den ekonomiska försvarsberedskapen.

I propositionen har vidare — sedan en översikt lämnats över den nuvarande organisationen på den ekonomiska försvarsberedskapens område — behandlats frågan om den ekonomiska försvarsberedskapens innebörd samt området för densamma. I fråga om vad riksnämnden i sitt förut berörda utlåtande därvidlag anfört liksom i fråga om hithörande delar av avgivna remissyttranden torde få hänvisas till propositionen s. 9—28 respektive s. 29—37.

Departementschefen har biträtt det av riksnämnden i dess utlåtande framlagda förslaget, att nämndens organisation skall utbyggas från och med ingången av budgetåret 1948/49. Därvid har departementschefen anfört bland annat följande.

Erfarenheterna av den moderna krigföringen ha ådagalagt vikten av att det militära och civila försvaret effektivt underbygges av samhällsverksamheten i övrigt. Ett framgångsrikt försvar förutsätter bland annat, att de materiella behov av olika slag, som uppkomma under krig, kunna tillgodoses. För att i händelse av krig åtgärder i detta syfte skola kunna genomföras med erforderlig snabbhet, måste redan i fredstid omsorgsfulla förberedelser vidtagas och en planering av hithörande verksamhet äga rum. Även ett framgångsrikt mötande av de svårigheter, som följa av att landet i samband med internationella förvecklingar avspärras från sin reguljära varutillförsel, förutsätter att erforderliga förberedelser härför vidtagits.

Enighet torde också råda därom, att den militära och civila försvarsberedskapen måste kompletteras med en ekonomisk försvarsberedskap. Denna ekonomiska försvarsberedskap bör taga sikte icke endast på att tillgodose de krav, som från försvarets sida måste ställas på landets produktionsförmåga vid avspärrning eller under krig, utan även på att trygga försörjningen i dylika situationer. För att dessa uppgifter skola kunna på bästa möjliga sätt genomföras erfordras såväl en omsorgsfull planering som vidtagandet av vissa verkställighetsåtgärder redan under fredstid.

Vissa allmänna synpunkter, som riksnämnden anlagt på den ekonomiska försvarsberedskapen och omfattningen av densamma, ha icke föranlett någon erinran från departementschefen sida. Sålunda förordas, att beredskapsarbetet inriktas dels på en planering av den ekonomiska verksam-

heten i landet under krig eller avspärrning med åtföljande krigsfara, dels på vissa verkställighetsåtgärder, framför allt uppläggande av reservlager av importerade varor. Med hänsyn till det nära samband, som bör råda mellan dessa båda linjer i beredskapsarbetet bör även beredskapslagringen i fortsättningen omhändervas av riksnämnden och reservförrådsnämnden sålunda från och med ingången av nästkommande budgetår upphöra med sin verksamhet och uppgå i riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap.

I anslutning till riksnämndens förslag har departementschefen vidare uttalat, att försvarsförberedelserna på det ekonomiska området i största möjliga utsträckning böra handhas av de myndigheter, som syssla med motsvarande fredsproblem, medan riksnämnden själv övertager detaljplaneringen av den ekonomiska försvarsberedskapen på de områden, där lämpliga statliga organ icke finnas. I anslutning härtill har departementschefen vidare anfört följande.

Samtidigt som arbetsuppgifterna på lämpligt sätt fördelas, måste emellertid organisationen givas sådan fasthet och enhetlighet, att garantier vinnas för att beredskapsarbetet på olika områden genomföres på ett effektivt sätt. Riksnämnden måste därför erhålla en ledande ställning på hela den ekonomiska försvarsberedskapens område. I gällande instruktion för nämnden har detta uttryckts så, att nämnden har att leda, övervaka och samordna landets försvarsförberedelser på det ekonomiska området.

Denna nämndens ställning förutsätter, att densamma erhåller befogenhet att lämna i beredskapsarbetet deltagande myndigheter anvisningar rörande arbetets bedrivande. Givetvis böra dylika anvisningar föregås av samråd mellan nämnden och ifrågavarande myndighet. Myndighet, som icke anser sig böra följa de av riksnämnden lämnade anvisningarna, bör vara skyldig att omedelbart bringa frågan under Kungl. Maj:ts prövning. Dylika ärenden böra handläggas inom folkhushållningsdepartementet.

I fråga om beredskapsuppgifternas fördelning mellan olika centrala organ har departementschefen, som med vissa modifikationer anslutit sig till riksnämndens förslag, anfört följande.

Beredskapsuppgifterna på jordbrukets och livsmedelsförsörjningens område böra under riksnämndens allmänna ledning ankomma på det ämbetsverk, som enligt beslut av 1947 års riksdag skall inrättas för att handhava den prisreglerande verksamheten på jordbrukets område. Frågan om den närmare gränsdragningen mellan riksnämndens och jordbruksnämndens arbetsuppgifter torde få upptagas till prövning i samband med inrättande av jordbruksnämnden. I avvaktan härpå torde beredskapsuppgifterna på dessa områden tills vidare på i stort sett samma sätt som hittills få handhas av livsmedelskommissionen, som härvid bör samråda med riksnämnden. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att i den mån så erfordras utfärda föreskrifter rörande den närmare ansvars- och arbetsfördelningen mellan riksnämnden och kommissionen.

I enlighet med riksnämndens förslag böra beredskapsuppgifterna i fråga om produktionen och omsättningen av industrivaror från och med den 1 juli 1948 överflyttas på riksnämnden. Härvid förutsättes dock, att industrikommissionen — liksom vid behov givetvis även andra myndigheter —

även i fortsättningen medverkar till beredskapsfrågornas lösning inom sitt verksamhetsområde.

Ansvar för beredskapsarbetet på bränsle- och kraftförsörjningens område bör likaledes åvila riksnämnden. På sådana områden av bränsleförsörjningen, som för närvarande handhas av bränslekommissionen (fossila bränslen, brännved och eldningsolja), torde denna emellertid tills vidare få under riksnämndens överinseende handhava vissa beredskapsuppgifter, medan däremot riksnämnden får förutsättas helt övertaga planeringsarbetet inom vissa andra hithörande områden, exempelvis beträffande torv, inhemska flytande ersättningsbränslen, gengasdriften samt frågan om upplagring av importerade flytande bränslen. Likaså får centrala driftsledningen förutsättas komma att medverka i detaljarbetet i fråga om planläggningen av kraftförsörjningen.

För beredskapsarbetet på arbetsmarknadens område torde, såsom riksnämnden föreslagit, arbetsmarknadsstyrelsen böra svara.

Vad riksnämnden anfört rörande beredskapsarbetet på kommunikationsväsendets område finner jag mig kunna i huvudsak biträda. Rörande de statliga kommunikationsverkens medverkan i beredskapsarbetet torde mellan dessa och riksnämnden få träffas närmare överenskommelser, vilka böra underställas Kungl. Maj:t för godkännande. Härvid torde även de olika verkens möjligheter att medverka som lagerhållare få närmare prövas. Ansvar för försvarsförberedelserna i fråga om motorfordonstrafiken och sjöfarten bör från och med den 1 juli 1948 övertagas av riksnämnden. Jag förutsätter emellertid, att riksnämnden härvid på motortrafikens område kommer att biträdas i första hand dels av trafikkommissionen, så länge denna består, dels av biltrafiknämnden och länsstyrelserna. Motsvarande medverkan på sjöfartens område bör lämnas av, bland annat, kommerskollegium och fartygsuttagningsskommissionen.

Beredskapsuppgifterna på sjukvårdens område äro för närvarande splittade på tre olika myndigheter, nämligen försvarets sjukvårdsförvaltning, civilförsvarsstyrelsen och medicinalstyrelsen. Denna uppdelning av ansvaret för beredskapen på detta viktiga område mellan olika myndigheter medför onekligen vissa svårigheter, såväl då det gäller att få erforderlig överblick över de föreliggande behoven som beträffande den avvägning mellan dem, som måste äga rum vid planeringen av beredskapen. Dessa brister torde kunna avhjälpas därigenom att, i enlighet med vad riksnämnden förutsatt, den av medicinalstyrelsens materielnämnd föreslagna civila sjukvårdsberedskapsnämnden kommer till stånd. Förslag om inrättandet av en dylik nämnd kommer också att framläggas av chefen för inrikesdepartementet.

Sjukvårdsberedskapsnämnden bör vara det centrala organet för beredskapen på sjukvårdens område, i den mån detta är att hänföra till den ekonomiska försvarsberedskapen. Det bör sålunda ankomma på densamma att undersöka i vad mån de på detta område föreliggande behoven av läkemedel, sjukvårdsartiklar och andra förnödenheter för sjukvården vid avspärrning och i krig kunna tillgodoses med hänsyn till den beräknade tillgången på färdiga varor och möjlig inhemsk produktion samt att, i mån av behov och efter samråd med vederbörande sjukvårdsmyndigheter, sammanjämka behoven. Den av sjukvårdsberedskapsnämnden sålunda upprättade försörjningsplanen bör granskas av riksnämnden och av denna efter erforderligt samråd med berörda myndigheter underställas Kungl. Maj:t.

Anskaffningen av de lager av sjukvårdsförnödenheter, som i beredskaps-syfte böra uppläggas under fredstid, bör ombesörjas av försvarets sjukvårdsförvaltning, civilförsvarsstyrelsen och sjukvårdsberedskapsnämnden. Var och en av dessa myndigheter bör svara för den beredskapslagring av färdiga varor, som avser att tillgodose behoven i krig inom resp. myndighets verksamhetsområde. Härutöver bör sjukvårdsberedskapsnämnden ombesörja den lagring av färdiga varor, som erfordras för att tillgodose behoven under en avspärrning. Lagringsplanerna böra godkännas av riksnämnden, som även själv i allmänhet torde böra svara för anskaffning och lagring av erforderliga råvaror.

Departementschefen har vidare uttalat, att beredskapsarbetet borde anknytas även till lokala myndigheter — länsstyrelser, länsarbetsnämnder och arbetsförmedlingsanstalter, krigsmaterielombud samt, tills vidare, kristidsstyrelser och kristidsnämnder.

Riksnämndens organisation.

Riksnämnden har i sitt utlåtande framlagt ett detaljerat förslag till en utbyggnad av nämndens organisation. Vid utformandet av detta förslag har nämnden utgått ifrån att beredskapsverksamheten på det ekonomiska området borde växla till sin omfattning med hänsyn till växlingarna i det utrikespolitiska läget. I enlighet härmed borde nämndens organisation vara i viss mån rörlig och dess arbete sålunda i stor utsträckning bedrivs med mer eller mindre tillfälligt anställd personal och med anlitande av särskilda, för speciella uppdrag tillkallade utredningsmän. Givetvis borde emellertid en minimiorganisation av mera fast anställd personal finnas, dels för att handhava de administrativa och affärsmässiga uppgifter, som åvilade nämnden, dels för att följa och samordna utredningsarbetet och för att omhändervha sådana planeringsarbeten, som borde utföras inom själva nämnden. Med hänsyn till de arbetsuppgifter, som åvilade nämnden, borde denna vara organiserad på tre avdelningar, en allmän avdelning, en planeringsavdelning och en affärsavdelning. Den för nämnden erforderliga minimiorganisationen borde upptaga följande befattningar.

Tjänstemän å ordinarie stat.

1 generaldirektör	Cp 22
1 direktör	Cp 17
1 kanslichef	Cp 14
1 överingenjör	Cp 14
3 byrådirektörer	Ca 31
1 byråsekreterare	Ca 24
1 arkivarie och registrator	Ca 15
1 kansliskrivare	Ca 15

1 förste expeditionsvakt	Ca 11
1 kanslibitråde	Ca 11
1 expeditionsvakt	Ca 9
1 kontorsbiträde	Ca 8

Tjänstemän å övergångsstat.

1 kanslichef	Co 14
1 förste byråsekreterare	Ca 29
1 aktuarie	Ca 24

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än Ce 24.

1 förrådschef	Ce 33
1 direktörsassistent	Ce 31
2 byrådirektörer	Ce 31
1 förste byråsekreterare	Ce 29
1 förste byråsekreterare	Ce 27
1 kamrerare	Ce 27
1 förrådsingenjör	Ce 27

Departementschefen har anslutit sig till nämndens uppfattning, att organisationen bör vara i viss mån rörlig och den mera fast anställda personalen sålunda begränsas till vad som erfordras för att erhålla en effektivt arbetande kärna, i vilken borde ingå ett icke alltför litet antal högt kvalificerade personer. I fråga om detaljerna i den av nämnden föreslagna personalorganisationen har departementschefen i stort sett icke gjort andra erinringar än att dels befattningen som kanslichef föreslagits placerad i lönegraden Cp 12 i stället för Cp 14, dels ock i stället för av nämnden föreslagna två befattningar som extra ordinarie byrådirektör förordats inrättande av endast en dylik befattning.

Finansieringen av riksnämndens inköps- och lagringsverksamhet.

Departementschefen har i fråga om finansieringen av riksnämndens inköps- och lagringsverksamhet anfört följande.

Denna verksamhet finansieras för närvarande genom en rörlig kredit, som upplagts i riksgäldskontoret. Genom Kungl. Maj:ts beslut den 29 juni 1946 har statens reservförrådsnämnd erhållit bemyndigande att för sin inköpsverksamhet disponera denna kredit intill ett belopp av 100 000 000 kronor. Till det konto, som öppnats för reservförrådsnämnden i riksgäldskontoret, skola inflytande försäljningsmedel inbetalas. Reservförrådsnämnden äger att, utöver nämnda kredit, disponera det tillgodohavande, som uppkommer genom inbetalningen av försäljningsmedel. Reservförrådsnämnden förfogar för närvarande över likvida medel till ett belopp av

43 000 000 kronor, som inestå hos riksgäldskontoret och på bankräkningar. Reservförrådsnämndens varulager upptogs den 30 juni 1947 till omkring 125 000 000 kronor.

Såsom riksräkenskapsverket i sitt yttrande framhållit synes det mindre lämpligt att tillgångar av denna storleksordning redovisas vid sidan av riksbokföringen och utanför budgeten. Med hänsyn härtill synas dessa tillgångar böra upptagas till redovisning under en ny kapitalfond. Denna bör bildas per den 30 juni 1948 och benämnas statens reservförrådsfond. På denna kapitalfond böra till redovisning upptagas reservförrådsnämndens likvida medel och utestående fordringar samt varulagrets värde.

Av en sådan anordning följer, att, därest ytterligare medel komma att erfordras för ökning av de statliga reservförråden, sådana böra anvisas över kapitalbudgeten. Med hänsyn till de förhållandevis betydande likvida medel, som för närvarande stå till förfogande, torde för budgetåret 1948/49 ytterligare belopp för detta ändamål ej behöva anvisas.

Vid detta ställningstagande har jag utgått ifrån, att även den kredit för statlig lagerhållning, som öppnats i riksgäldskontoret, står till förfogande, därest så skulle erfordras. Densamma bör emellertid få tagas i anspråk allenast efter beslut av Kungl. Maj:t.

Av de medel, som sålunda komma att stå till förfogande för den statliga lagringsverksamheten, böra även bestridas kostnaderna för den lagring av läkemedel och sjukvårdsmateriel, vilken, såsom jag tidigare anfört, bör ankomma på sjukvårdsberedskapsnämnden. För detta ändamål torde för budgetåret ett belopp av 3 000 000 kronor böra beräknas.

Täckande av vissa förluster på statens reservförrådsnämnds verksamhet.

De förluster å statens reservförrådsnämnds verksamhet å tillhopa omkring 7 222 000 kronor, vilka föreslagits täckta ur förefintligt överskott å nämndens verksamhet i övrigt, ha i huvudsak uppkommit därigenom, att sedan Kungl. Maj:t uppdragit åt reservförrådsnämnden att i prisutjämnande eller produktionsstödjande syfte verkställa inköp av vissa varor till pris motsvarande produktions- eller importkostnaderna, varorna sedermera utförsålts till priser, som understigit inköpspriset. I ett fall har den redovisade förlusten delvis en i viss mån annan karaktär, i det att reservförrådsnämnden efter beslut av Kungl. Maj:t utbetalat ett visst belopp i stället för att inköpa ytterligare kvantiteter zink. Denna utbetalning har ansetts kunna åläggas reservförrådsnämnden, enär densamma i annat fall blivit skyldig inköpa ifrågavarande parti zink och därefter nödsakad att utförsälja detsamma till ett pris understigande inköpspriset. Ifrågavarande utbetalning är därför närmast att jämställa med de övriga förlusterna och torde lämpligen böra regleras i samma ordning som dessa.

Under tidigare år ha förluster av ifrågavarande slag täckts genom att medel anvisats från det å förskottsstat upptagna anslaget till pris- och handelsreglerande åtgärder eller från särskilt anslag för ändamålet å drift-

budgeten. Med hänsyn till det avsevärda överskottet å nämndens verksamhet för räkenskapsåret 1945/46 medgav emellertid riksdagen år 1947, att då föreliggande underskott finge täckas ur nämndens odisponerade reserv.

Departementschefen har ansett sistnämnda förfaringssätt kunna användas även i år. Reservförrådsnämndens bokslut för räkenskapsåret 1946/47 visar nämligen, att om inläggande varulager, vars förkrigsvärde (eller nuvärde om detta är lägre) anges till omkring 59 000 000 kronor, nedskrivs till 0, en odisponerad reserv av omkring 53 000 000 kronor kvarstår.

Utskottet.

Utskottet är ense med departementschefen om att det med hänsyn till de mycket betydande belopp, som måste användas för att vidmakthålla vårt lands försvarsorganisation, är angeläget att effektiviteten hos försvarsberedskapen icke äventyras genom bristande planläggning av försvarsförberedelserna på det ekonomiska området. Utskottet anser det därför nödvändigt, att riksnämndens organisation utbygges från och med ingången av nästa budgetår. Till vad departementschefen anfört och föreslagit med avseende å principerna för den närmare utformningen av den ekonomiska försvarsberedskapen kan utskottet giva sin anslutning. Försvarsförberedelserna på det ekonomiska området böra sålunda i största möjliga utsträckning handhavas av de myndigheter, som syssla med motsvarande fredsproblem, medan riksnämnden själv övertager detaljplaneringen av den ekonomiska försvarsberedskapen på de områden, där lämpliga statliga organ icke finnas. Utskottet finner emellertid liksom departementschefen, att samtidigt som arbetsuppgifterna på lämpligt sätt böra fördelas, organisationen måste givas sådan fasthet och enhetlighet, att garantier vinnas för att beredskapsarbetet på olika områden genomföres på ett effektivt sätt. Riksnämnden måste därför erhålla en samordnande och ledande ställning på hela den ekonomiska försvarsberedskapens område.

Departementschefens förslag beträffande beredskapsuppgifternas fördelning mellan olika centrala organ har utskottet funnit sig böra biträda.

Den ekonomiska försvarsberedskapen omfattar ett betydande antal problemkomplex på vitt skilda områden. För att uppnå avsedd effektivitet i beredskapsorganisationen är det av synnerlig vikt, att ändamålsenliga åtgärder vidtagas i syfte att samordna de olika intressena. Detta torde — såsom ovan framhållits — i första hand bliva riksnämndens uppgift, men det synes utskottet i hög grad angeläget, att Kungl. Maj:t med största uppmärksamhet följer utvecklingen på området. Riksnämnden lyder närmast under folkhushållningsdepartementet. Det ligger emellertid i sakens natur att — i den mån förekommande frågor komma att prövas och avgöras av Kungl. Maj:t — dylika ärenden i betydande utsträckning bliva föremål för gemensam handläggning av flera departement.

Vad departementschefen föreslagit med avseende å riksnämndens organisation, finansiering av riksnämndens inköps- och lagringsverksamhet samt täckande av vissa förluster på reservförrådsnämndens verksamhet har icke givit utskottet anledning till erinran.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må

I. godkänna de riktlinjer för riksnämndens för ekonomisk försvarsberedskap uppgifter, befogenheter och organisation, som angivits av departementschefen i statsrådsprotokollet över folkhushållningsärenden för den 6 februari 1948;

II. fastställa följande personalförteckning för riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
<i>Tjänstemän å ordinarie stat.</i>	
1 generaldirektör	Cp 22
1 direktör	Cp 17
1 överingenjör	Cp 14
1 kanslichef	Cp 12
3 byrådirektörer	Ca 31
1 byråsekreterare	Ca 24
1 registrator	Ca 15
1 kansliskrivare	Ca 15
1 förste expeditionsvakt	Ca 11
1 kanslibitråde	Ca 11
1 expeditionsvakt	Ca 9
1 kontorsbiträde	Ca 8
<i>Tjänstemän å övergångsstat.</i>	
1 kanslichef	Co 14
1 förste byråsekreterare	Ca 29
1 aktuarie	Ca 24
<i>Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än Ce 24.</i>	
1 förrådschef	Ce 33
1 direktörsassistent	Ce 31
1 byrådirektör	Ce 31
1 förste byråsekreterare	Ce 29
1 förste byråsekreterare	Ce 27
1 kamrerare	Ce 27
1 förrådsingenjör	Ce 27;

III. godkänna följande avlöningsstat för riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	174 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	14 500
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	366 200
4. Ersättningar till sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	22 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	44 600
	Summa kronor 621 300;

IV. för budgetåret 1948/49 under tolfte huvudtiteln anvisa

a) till *Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap: Avlöningar* ett förslagsanslag av 621 300 kronor,

b) till *Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap: Omkostnader* ett förslagsanslag av 150 000 kronor,

c) till *Omkostnader för statlig lagerhållning* ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor;

V. medgiva, att för finansieringen av riksnämndens för ekonomisk försvarsberedskap inköps- och lagringsverksamhet må per den 30 juni 1948 bildas en ny kapitalfond, benämnd statens reservförrådsfond, och att till denna fond må överföras statens reservförrådsnämnds tillgångar;

VI. medgiva, att den rörliga kredit, som jämlikt beslut av 1946 års riksdag upplagts i riksgäldskontoret för finansiering av statens reservförrådsnämnds inköps- och försäljningsverksamhet, må överföras på riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap samt att riksnämnden må, efter beslut av Kungl. Maj:t, disponera denna kredit intill ett belopp av 100 000 000 kronor;

VII. bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela föreskrift om att av departementschefen i förutnämnda statsrådsprotokoll angivna förluster å reservförrådsnämndens verksamhet å tillhopa omkring 7 222 000 kronor skola täckas ur förefintligt överskott å verksamheten i övrigt.

Stockholm den 8 juni 1948.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Pauli, Lindström, Larsson, André, Heiding, von Heland, Johan Eric Ericson, Rosenberg, Bergh och Ohlon; samt

från andra kammaren: herrar Eriksson i Stockholm, Svensson i Grönvik, Ward, Malmborg i Skövde, Falla, Andersson i Malmö, Wallentheim, Lindholm, Onsjö, Petterson i Degerfors, Sefve och Jansson i Kalix.